Tulevaisuusvaliokunta

Keskiviikko 3.2.2021 klo 9.00—9.29

Läsnä
puheenjohtaja Joakim Strand r
jäsen Harry Harkimo liik
jäsen Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Mari Holopainen vihr (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Pasi Kivisaari kesk
jäsen Ari Koponen ps
jäsen Merja Mäkisalo-Ropponen sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Kristiina Salonen sd
jäsen Sari Tanus kd
jäsen Jussi Wihonen ps
varajäsen Maria Guzenina sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)

Sihteeri
Olli Hietanen

Valiokunnan pysyvä asiantuntija
Maria Höyssä

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma

Valtioneuvoston selonteko VNS 6/2020 vp
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 03.02.2021 budjettineuvos Johanna von Knorring-Rosenlew, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 03.02.2021 toimitusjohtaja Risto E. J. Penttilä, Nordic West Office Oy Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 03.02.2021 toimitusjohtaja Jussi Pesonen, UPM-Kymmene Oyj Asiantuntijalausunto C 3

Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 03.02.2021 toimitusjohtaja Jussi Pesonen, UPM-Kymmene Oyj Asiantuntijalausunto D 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 03.02.2021 toimitusjohtaja Paula Laine, Ilmastorahasto Oy Asiantuntijalausunto E 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 03.02.2021 Senior Vice President, Sustainability and Corporate Affairs Minna Aila, Neste Oyj Asiantuntijalausunto F 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 22.01.2021 Senior Vice President, Sustainability and Corporate Affairs Minna Aila, Neste Oyj Asiantuntijalausunto G 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 29.01.2021 tulevaisuudentutkija Risto Linturi, R. Linturi Oyj Asiantuntijalausunto H 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 29.01.2021 johtaja, tutkimusprofessori Anna Rotkirch, Väestöliitto ry Asiantuntijalausunto I 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 03.02.2021 toimitusjohtaja Hannu Mäntymaa, Wärtsilä Oyj Abp Asiantuntijalausunto J 3
Asiantuntijalausunto VNS 6/2020 vp TuV 03.02.2021 ylijohtaja Ville Vertanen, Tilastokeskus Asiantuntijalausunto K 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Asia on saapunut tulevaisuusvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava valtiovarainvaliokunnalle.

Valiokunta kuulee asiantuntijoina: VM, Tilastokeskus, tj. Risto E. J. Penttilä, West Office Oy, Peter Vesterbacka, Abb Oy, UPM, Wärtsilä Oyj, Neste Oyj ja Ilmastorahasto Oy.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- budjettineuvos Johanna von Knorring-Rosenlew, valtiovarainministeriö, liite
- ylijohtaja Ville Vertanen, Tilastokeskus, liite
- yliaktuaari Pontus Lindroos, Tilastokeskus
- toimitusjohtaja Risto E. J. Penttilä, Nordic West Office Oy, liite
- toimitusjohtaja Jussi Pesonen, UPM-Kymmene Oyj, liite
- toimitusjohtaja Paula Laine, Ilmastorahasto Oy, liite
- Senior Vice President, Sustainability and Corporate Affairs Minna Aila, Neste Oyj, liite
- yhteiskuntasuhdejohtaja Karol Mattila, Nokia Oyj
- toimitusjohtaja Tiitinen Pekka, ABB Oy, liite
- toimitusjohtaja Hannu Mäntymaa, Wärtsilä Oyj Abp, liite
- markkinointijohtaja Peter Vesterbacka

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- tulevaisuudentutkija Risto Linturi, R. Linturi Oyj, liite
- johtaja, tutkimusprofessori Anna Rotkirch, Väestöliitto ry/VNK, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti poistaa kappaleen 22 viimeisen sisennetyn kappaleen lopusta: "mikä ei aina miellytä kaikkia."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2020 vp
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 02.12.2020 pääsihteeri Annika Lindblom, Suomen kestävän kehityksen toimikunta Asiantuntijalausunto A 4
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 02.12.2020 asiantuntija Tuuli Hietaniemi, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra Asiantuntijalausunto B 4
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 02.12.2020 asiantuntija Tuuli Hietaniemi, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra Asiantuntijalausunto C 4 esitys
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 02.12.2020 puheenjohtaja Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneeli Asiantuntijalausunto D 4
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 02.12.2020 puheenjohtaja Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneeli Asiantuntijalausunto E 4 esitys
Asiantuntijalausunto VNS 3/2020 vp TuV 02.12.2020 puheenjohtaja Eeva Furman, Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli Asiantuntijalausunto F 4

Vahvistettiin valiokunnan etäkokouksessaan hyväksymä asiantuntijasuunnitelma yhteiskuulemiseen 2.12.2020 (TuV, UaV, LiV, MmV ja YmV): Suomen kestävän kehityksen toimikunta, SITRA, Suomen ilmastopaneeli ja Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- pääsihteeri Annika Lindblom, Suomen kestävän kehityksen toimikunta, liite
- asiantuntija Tuuli Hietaniemi, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, liite
- puheenjohtaja Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneeli, liite
- puheenjohtaja Eeva Furman, Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli, liite

5. Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2020 vp

Asia on saapunut tulevaisuusvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava ulkoasiainvaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Valiokunta kuulee asiantuntijoina: UM, Toni Ahlqvist, Tulevaisuuden tutkimuskeskus Turun yliopisto, Risto Linturi, Mikko Hyppönen F-secure, Jarno Limnéll Aalto-yliopisto, Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus, Kyberturvallisuuskeskus, THL, Ruokavirasto, Luke ja Syke.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- alivaltiosihteeri Kai Sauer, ulkoministeriö

6. Valtioneuvoston selvitys: Komission strateginen ennakointiraportti 2020 ”Strateginen ennakointi – edellytysten luominen Euroopan selviytymiskyvyn parantamiseksi”

Valtioneuvoston E-selvitys E 130/2020 vp
Liiteasiakirja Perusmuistio

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: VNK:n kanslia, yliasiamies Jyrki Katainen, Sitra, Tulevaisuuden tutkimuskeskus ja Demos Helsinki.

7. Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp

Asia on saapunut tulevaisuusvaliokuntaan lausunnon antamista varten asiasta: Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen – nykytila ja kehittämistarpeet (O 48/2019 vp, mahdollinen lausunto). Lausunto on annettava tarkastusvaliokunnalle. Määräaika: 12.03.2021.

Päätettiin kuulla asiantuntijoina: OM, Lainsäädännön arviointineuvosto sekä TrVn teettämän selvityksen kirjoittajat, tutkimusjohtaja Jussi Pajuoja sekä professori Antti Keinänen Itä-Suomen yliopistosta.

8. Tulevaisuusvaliokunnan selvityshankkeet 2019 - 2023

Valiokunnan oma asia O 5/2019 vp
Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 09.12.2020 professori Toni Ahlqvist, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto A 8
Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 09.12.2020 väitöskirjatutkija Sanna Ahvenharju, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto B 8
Asiantuntijalausunto O 5/2019 vp TuV 09.12.2020 Content Director, Ph.D Tuomo Kuosa, Futures Platform Asiantuntijalausunto C 8 Esitys

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- professori Toni Ahlqvist, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, liite
- kehittämispäällikkö Laura Pouru, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto
- yliopisto-opettaja Matti Minkkinen, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto
- väitöskirjatutkija Sanna Ahvenharju, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, liite
- Content Director, Ph.D Tuomo Kuosa, Futures Platform, liite

Vahvistettiin epävirallisessa etäkokouksessa 9.12.2020 hyväksytty TuVn hanke 1100M-51/2020 Ennakoinnin onnistuminen sekä ennakointitiedon seurannan ja hyödyntämisen kehittäminen, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun Yliopisto.

Vahvistettiin valiokunnan epävirallisessa etäkokouksessa 9.12.2020 hyväksytty TuVn hanke 1100M-49/2020 Futures Platform –Tulevaisuuskartta..

Päätettiin käännättää TuVn raportti TuVJ 5/2021 (Kohti parempaa tulevaisuutta) englannin kielelle.

9. Tulevaisuusvaliokuntien maailmankokous

Valiokunnan oma asia O 79/2019 vp
Asiantuntijalausunto O 79/2019 vp TuV 03.02.2021 yksikön päällikkö Sini Paukkunen, ulkoministeriö Asiantuntijalausunto A 9

Valiokunnassa oli kuultavana:
- yksikön päällikkö Sini Paukkunen, ulkoministeriö, liite

Valiokunnan delegaatio, pj. Strand, ed. Wallinheimo, ed. Koponen, ed. Mäkisalo-Ropponen sekä vkn. Olli Hietanen tapaa puhemies Vehviläisen ke 10.2.2021 kello 10.15 - 10.45.

10. Muut asiat

Esityslistan liite Demo Finlandin kutsu tulevaisuusvaliokunnalle yhteistyöhön Maailma kylässä festivaalilla_.pdf A 10 LIITE

Ed. Holopainen osallistui TuVn edustajana OECD:n Parliamentary Group on Artificial Intelligence -kokoukseen 2.12.2020.

Pj. Strand esitti TuV:n edustajana puheenvuoron Kestävän kehityksen toimikunnan kokouksessa 3.12.2020 klo 10.30-12.00.

Ed. Koponen osallistui TuVn edustajana 21.1.2021 klo 9:15-10:30 pidettävään VTT:n pyöreän pöydän keskusteluun ruokatutkimuksen strategiasta.

Ed. Holopainen osallistui TuVn edustajana 22.1.2021 klo 09.00 - 11.00 Kehityspoliittisen toimikunnan ”Luonnon monimuotoisuus kestävän kehityksen mahdollistajana - miksi biodiversiteetin turvaaminen on tärkeää myös Suomen kehityspolitiikassa?” -tilaisuuteen panelistina.

TuV osallistuu Maailma kylässä tapahtumaan 29.5.2021. Sihteeri jatkaa asian valmistelua. Liite.

Valiokunta päätti antaa tulevaisuustehtävän Tulevaisuudentutkimuksen Verkostoakatemian (TVA) opiskelijoiden tulevaisuusverstaaseen. Sihteeri valmistelee kysymyksen valiokunnan hyvinvointiyhteiskunnan reunahdot -pohjalta.

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 5.2.2021 kello 10.00. (Epävirallinen etäkokous)

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Olli Hietanen